

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею.

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Подвійне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милость, віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорулицьки). Експедиція місцена в Агенції Соколовського в місці Гавсманга.

Рукописи звертає ся лише на поштові одні застереження. — Рекламіції неопечатані вільні від порти. — Оголошенні згоді приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланих» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Руске Товариство педагогічне у Львові.

(+) Споміж руских товариств та інституцій може найменше бачности звертає на себе, може найменше піддержки з боку рускої суспільности дізнає Руске Товариство педагогічне у Львові. А сеж загально признана засада, що чия школа — того будуччина, як буде виховане і виобразоване молоде покоління, така буде суспільність. Тим то і незвичайно важне значіння, вельми трудну а при тім вдячну і далекосяглу та обемисту задачу має Руске Товариство педагогічне. Руска суспільність доволі пізно, бо аж з початком 80 их років отямилася і заснувала се товариство, але до нині не живінувала єго так, не дала єму тих потрібних засобів, які неминучо конечні для сповнення єго задачі. Але хоч так слабими засобами орудує се товариство, хоч руска суспільність так слабо єго піддержує, так мало на него звертає бачности, так нечисленно горне ся до него, так скупо єго запомагає, всіло се товариство протягом несповна ще четвертини століття довершити важних задач.

Руске Товариство педагогічне не лише видає єдинокі педагогічну часопись «Учитель» і дитячу «Дзвінок», але видало вже поважне число ілюстрованих дитячих книжочок і чимало книжочок для шкільної молодіжи, (більше як 100 чисел і тим виперло в часті чужі видання). Крім того удержує товариство Інститут св. Миколая для учеників середних шкіл (56 учеників) і Бурсу для таких же учеників (сего року було 134), а також Інститут св. Ольги і Бурсу тогож імени для дівчат (в інституті було 14, в бурсі 36 дівчат). Таким способом майже півтретя сотні учениць і учеників заходом Руского Товариства педагогічного має не лише приют і харч, але також відповідний догляд і виховане, а хто знає, кілько у Львові стоїть прохарчоване такого числа, а до того і нагляд, той зуміє оцінити незвичайну дбалість і труди членів товариства.

Однак товариство не вдоволило ся ще тими задачами, а звернуло свою діяльність і на шкільне поле і заснувало перед кількома роками руску школу виділову Блясову імени Шевченка, котра досягнула вже право публичности, а з сим роком шкільним відкрило женську семінарію учительську у Львові. Школа виділова дає спомогу по 5-ти укінчених класах дівчатам або вступити до учительської семінарії, або старати ся о тимчасові посади при народних школах, звідки по Зрічній практиці можуть досягнути від міністерства просвіти дозвіл з увільненням від іспиту зрілости складати іспит кваліфікаційний для народних шкіл. Тим способом і виділова школа і семінарія достарчать руским школам потрібного числа учительок. При виділовій школі містять ся курс руского язика для дівчат, що ходять до львівських польських шкіл, де сеї науки не побирають, і курс для неписьменних (переважно робітничої верстви і

слуг) а тими обидвома курсами зберегає товариство значне число Русинів і Русинок від затрати свого обряду і народности.

Все те може стати певним доказом, що Руске Товариство педагогічне особливо за останній десяток літ розвинуло вельми живу і ревну діяльність, що обсяг своєї праці хосенної намагає ся щораз більше розширити, а численні філії, які останніми роками утворили ся (від серпня м. р. нових 5) можуть засвідчити, що й по краю починає ся живітний рух і більше зацікавлене Руским Товариством педагогічним.

Вчорашні збори, в котрих взяло участь більше число членів, як на котрих небудь поперед их зборів, бо майже триста членів, показали також, що заінтересоване товариством росте з кожним роком, а поважні і основні розправи про бажучі питання шкільні і виховане молодіжи засвідчають, що товариство намагає ся стати на висоті своєї задачі і досягнути ті цілі, які єму вичено статутом та відповісти жизненным потребам руского народу.

Однак мимо тих відрадних прояв, мимо значного поступу в розвитку товариства, не вільно нам закрити також хиб і недотак, а наспраки треба нам подвоїти і потроїти роботу в товаристві, треба нам ще більше розрухати нашу дрімучу а по части байдужну суспільність до більшої участі в товаристві, до більшого пособлювання єго праці і єго цілей, щоби оно могло ще в більшим обсягу розвивати свою діяльність. Гляньмо н. пр., як польська суспільність відносить ся до свого товариства педагогічного, до товариства людової школи, яке розвинуло останніми часами таку горячкуву діяльність, особливо на Русі. Супроти всего того і ми не обмежаймо ся протестами, опором, негативною лише діяльністю, але кожний, хто почуває себе Русином або Русинкою, повинен стати під прапором Руского Товариства педагогічного. Не кілька соток а кількадесят бодай тисячок членів повинно оно числити, а се можливо і найбільшійшому, бо ж річна вкладка виносить лише одну корону, а одноразове вписове також одну корону.

Але не досить вписувати ся і приступити в члени, треба брати також участь діяльну. А хоч вчорашні збори згромадили поважне число учасників, всеж таки могли они бути значно численніші. З руских професорів університету не бачили ми на жаль ані одного, (а се був день вільний від викладів, а вжеж збори обговорювали важне і актуальне питане кинене соймом — утравкізму в середних школах, а бодай професори рускої мови й літератури та історії повинні були тут висказати і своє слово в так важній справі).

З рускої гімназії, котра числить мало що не 30 сил учительских, бачили ми ледво кількох (хоч також не було у них школи), з руских гімназій позальвівських не бачили ми ані одного учасника.

Відрадною проявою була участь значнійша як звичайно руского духовенства, але знов з жидем мусимо зазначити, що н. пр. з митрополичої капітули явив ся

одинокий о. крил. Чапельский, голова товариства, не було навіть представителя ординариятского в Раді шк. кр., хоч сей повинен уважати своїм обовязком бунати на таких зборах. Не бачили ми нікого з настоятелів духовної семінарії, а они ж виховують душпастирів і будучих катехитів, тож і їх повинно обходити се товариство. Не було ні одного краєвого, ані окружного інспектора шкільного, а прецінь є їх вже до десятки, а сама справа педагогічна злучена як найтіснійше з їх кругом ділання. Чиж при таких абсценціях можемо сподівати ся, щоби з нами числили ся міродатні круги і власти?

На останку звернемо ся ще до засібних людей серед рускої суспільности з візванем до ревнійшого і щедрійшого пособлювання цілям товариства. Є се річню конечною подбати про будову домів для бурс і інститутів, для школи виділової і семінарії, про вивінуванє сих шкіл з науковими середниками. Дотеперішнє їх уміщенє невідповідне, вивінуванє вельми недостаточне і для успіхів в науці уемне. Огже нехай наші грошевіти люди не лише датками але й записами в користь тих інститутів і шкіл прийдуть з помічю товариству, а се принесе рускому народови великий хосен і причинить ся до єго розвитку і поступу культурно-національного. Огже памятаймо при кожній нагоді про Руске Товариство педагогічне і єго школи, інститути та видавництва!

Д О П И С Ь.

З Долящини.

«Szkołnictwo», орган народних учителів, опозиційна часопись, помістило в ч. 3. дуже цікаву нотатку п. з. «Dodatki obywatelskie». В сій нотатці повідомляє оно читачів, що против о. Богачевського поставив комітет сильного контрکاندیدата в особі ц. к. інспектора шкільного о. Навроцкого. Але що важ йше та цікавійше то се, якими засадами поводить ся опозиційне «Szkołnictwo». Щоби борони Боже не ввійшов дотеперішний посол-сецесіоніст о. Богачевский, каже опозиційне «Szkołnictwo» że i nauczycielstwo tamtejszego okręgu wyborczego dołożył zechce starania o przeprowadzenie swego inspektora. А що, чи не цікавий опозиційніст, якого кличем є берегти інтересів учительства, без огляду на народність і з виключенєм шовіністичних тенденцій боротись всюди за правду і справедливость? Редакція «Szkołnictwo» не може заслонювати ся невідомістю, які то причини слонюкали сецесію руских послів, що се як-раз був поступит на поли шкільництва і то який справедливий, що «Szkołnictwo» не повинно поажитись виступати против него. Так само знає «Szkołnictwo» добре, що весь руский народ, так у нашім долянським повіті, як у цілій східній Галичині признав доконечність повороту польвів-сецесіоністів до сойму задля збереження нашої народної чести, щоби вороги не кенкували собі в нас і не легковажили.

А з другої сторони редакція «Szkołnictwo» знає, що весь свідоме учительство, без ріжниць народности, стоїть нині в опозиції до правлячої Галичиною клки, бо на сім ся редакція осно-

вус своє встановлене. Тож тут виступила зовсім неоправдано з гакатистичними тенденціями бороздити рускому народови в его змаганю до просвіти, до культури. Нам дивно, що о. Навроцький не виступить публично против втягання его імени в комбінації, які мають осоромити руску політику в краю. На всякий спосіб тут у нас, крім кількох польських шовіністів і руских хрунів за покликком Szkolnictwa ніхто з учительства не піде, але зуміє достоїнство своє захотувати, та если учительство не є темною, бездушною, невідличною масою, з котрою можна такі експерименти робити, то певно більше до рук Szkolnictwo не возьме, бо ж годі зрадника власної справи, тяжко заробленим грошем, не рідко родині від губи віднятим, збогачувати. Руске учительство безпроволочно повинно Szkolnictwo з своїх хат викинути і дати доказ, що не позовольть перфідним гакатистам грати з своїми найсвятішими чувствами. Наше руске учительство не піде проти волі та інтересу всього руского народу в тій важній акції, як того вимагає польська гаката, коли в гру входить народний кандидат; не осквернить своєї совісти найбільшою та найпоганішою в світі зрадою у важній хвилі поновного вибору послів-сецесіоністів, щоби доказати гакаті всю її огиду в поступованю супроти Русинів; руске учительство хотяй і зависиме від о. інспектора, не допустить до затрати его чести і совісти, до клейма народного герострата, бо оно не зрадить власного народу, з котрого крові оно вирросло і з котрим оно гірку та тяжку ділить судьбу.

А поки-що всі щирі патріоти-учителі солідарно повинні ворога, що так підступно на їх честь напосів ся, викинути з своїх рук, а то тим більше, що вже мають свій власний орган, який відразу станув на висоті своєї задачі, та краще зможе заспокоїти не лиш культурні, але і політичні та фахові потреби нашого учительства. Панове учителі! «Промінь» редагують наші люди, люди, що з нами чують нашу недолу, що телом свого серця зможуть певно огріти наші серця. «Промінь» виходить на Буковині у Вашківцях над Черемошом, а коштує лиш 6 К на рік.

Учитель.

Політичний перегляд.

У внутрішніх відносинах Австро-Угорщини триває ще завсїгда непевність і вижданє. Ческо-німецькі переговори не виходять зі сфери проєктів, а борба гр. Тиси з малярською обструкцією ограничає ся ще завсїгда до промов і погроз. Малярська опозиція не хоче уступити голосови розваги і державної конечности,

хотяй вже до тепер виборола чималі користі на національнім поли що-до спільної армії. І так, як подає Magyar Szoe, до чотирох існуючих на Угорщині кадетських шкіл, прибуде тепер пята (в Кассар), а у всіх стане заведеною обовязкова наука угорської мови. Предмети, які дотичать загального виобрання, будуть викладати ся тільки по угорски. В Кісмартон буде основана військова висша реальна школа, також з угорською викладною мовою. Низша реальна школа, яка існує до тепер в Моравских Білоцерквах стане перенесеною до одного з угорських міст, правдоподібно до Maros Vasarhely. Отже взагалі буде тепер в Угорщині 14 військових виховуючих заведень з викладною угорською мовою. З того виходить, як се стверджує наведена часопись, що управа спільної армії у Відни зовсім не є неприхильно настроєна для народних аспірацій Малярів.

З балканського кїтла надходять аллярмуючі вїсти про приготуваня, які чинять нисланники македонських комітетів задля викликачя оружної рухавки зараз з настанєм весни. Славний ватажко Сарафов має горячково трудити ся над доведенєм до повстаня, а ревно спомагати має его в тім Болгария. Сї вїсти треба брати з резервою о стілько, що они походять майже виключно з німецьких жерел, які безеречно фактам надають більші розміри і значіне, як оно є на ділі. Тимчасом справа реформ в Македонї іде дуже пинявим кроком. Ще 5. сїчня подало було турецьке правительство до відомости європейських держав, іменно же Австрії і Росії, що оно зробило в Македонї, сповняючи постанови програми реформ ухваленої в Міршштег. Тепер же доносять з Царгорода, що амбасадори Австрії і Росії відповіли на ту ноту Порти устно і заявили, що она загально вдоволила, та все таки має браки і неточности та що деякі точки повідомленя не відновідають ані що-до змісту, ані що-до духа міршштегским постановам. Так точка 1, по якій турецькі урядники мають супроводжати секретарів і драгманів цивільных агентів при нагоді їх подорожий, зглядно, що тоті урядники повинні бути при переслуханю християнських жителів; в точці другій великі держави не згадують про те, що верховним командантам жандармерії мають бути придані помічники; при точці 3, не уважає ся на то, що при розмеженю округів адміністративных мають брати участь і Австрия та Росия; при точці 5, не узгляднено того, що при подаваню помочи потернівшому населеню мають бути також і консулі держав та вести надзір.

З далекого Сходу надходять заєдно вїсти про енергічне оруженє обох сторін. З Владивостока доносять до російської телеграфічної агенції, що стоячі в тамошній пристани военні кораблі «Громобой», «Россия», «Багратір», «Ру-

рик» і транспортний корабель «Лена» приготувано вже зовсім до подорожи на повне море; всякі части з дерева усунєно з них. Кораблі готові їхати таки зараз. Вїїзд з пристани перебивають кораблі до ломаня ледів. Як в Суезкого каналу доносять, в протягу місяця сїчня переїхали через него два военні япанські кораблі «Ніегін» і «Касуга» та ось які російські: «Димітрій Донской», «Ослабія», «Аврора», «Бравої Блєстящой», «Влєстїтель», «Бєзупрєчної», «Бадрой», «Бїстрой», «Передной», «Арєд», «Саратоф» і торпедівці означені числами 212 і 213. Всї ті кораблі повезли на поле битви коло 1500 воєків і 5000 тон военного багажу, головнє амуніції і вибухових материялів. Не менше енергічно поступають приготуваня военні на шляху сибірської залїзницї, а навїгь вже мали видати мобїлізаційний наказ. Та понад все те уносять ся олівна галузка царя-мироносця, який таки справді хоче заслужити собі на сю назву вїсторїї. Ото до агенції Гаваса доносять з Вашингтону, що зміст російської відновїди на япанську ноту вже закомунїкований ріжним заграничним урядам, а спеціально кабінетам Союзних Держав, Франції і Англії. Загальне вражїне є таке, що концесії, які містять ся відновїдє, пересядять всякі ожданя. Відновїдє є доказ мльовляности царя і дав заоруку, що війна стане заспокоєна. Колиб однак, мимо тих знатних концесій, задарка скінчила ся вїсною, то панує пересьвідченє, що Япанія сама понесе відвїчальність за сей оборот справи і буде морально ізольована. Російська відновїдє має піддати ся ще остаточній редакції і в суботу стане дорученою в Токіо.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При змінї місяця просимо наших Вп. Передплатників о сьорє відновленє передплати, зглядю о вирівнанє залєглогстий та о приєднуванє нам нових передплатників.

На грошевих переказах просимо дуже чітко виписувати адресу: «Адміністрация часописи Руслан».

Цїна поодиноких чисел нашої часописи знизена на 10 сотиків.

НОВИНКИ.

— **Калєндар.** В четвер: руско-кат. Тимотея, Атаназія; рим. кат. Вронїки. — В пятницю: руско-кат. Климента; рим. кат. Агафї.

— **Загальні збори Руского Товариства педагогічного у Львові.** В дальшїм ході нарад вчерашних зборів прийнято звіти касові і контрольної комісії і удїлено уступаючому виїлови абсолютної. Опісля розвинула ся прєстора дискусія над точкою дневного порядку, вставленою на вносєне пос Бірнїньского в сирчївї зяччї пєдгї.

Богдан Лепкий.

ОБРАЗ.

(Дальше).

До чого ті noci на сьвітї? — та ще такі довгі. Кільки часу noci займають, кільки теряєть ся на них життя, зовсім даром. Бо прецінь сон, то не життя. Кажуть вправді, що життя, то сон, ну, але по що тоді у сні спати?...

Так думав лягаючи на своє залїзне ліжко та дожидаючи ранка. Ах! Які муки перебував він серед тих довгих, осінних, темних ночий!

Ось здаєть ся йому нараз, що тую лінійю на образї між «ним а ньою» треба б повести ніжнійше, так, щоби єї око більше чуло, як видїло, і здаєть ся йому, що він як-раз тепер вчинив би се найлучше — та щож, коли ніч!

То знов, заплющивши очи, він нараз видить «єї», як живу; з тим усміхом принадливим, який втікає перед його кистю, мов промінь сонця, що його дитина на білій стїні ловить, з тими повіками, легенько дріжучими над очами, як дріжить імла над двома звїздами у хма-

рах, видить єї так ясно, що міг би рисувати з душі, як з моделю — та годї, бо ніч!

Раз не втерпів. Серед noci зірвав ся, зачавив невеличку лампу, і почав малювати. В голові чув огонь, а в тілі лід. Малював аж до рана. А коли сонце перемогло червонає сьвітло лампи, остовнів. Образ був не той. Краски набрали якогось неприродного відтїнку, якогось штучного освїтленя і треба було кількох днів праці, щоби привернути їм давну красу і правду.

Від тої пори не казав наливати лампи, бо не вірив собі. «Чоловік то є щось, що треба побороти».

І поборював себе.

Не чув зимна, майже нічого не їв, не думав об нічїм, крім свого твору, забув, який тепер день, який місяць, не числив годин, не читав листів і не видав людий, оловом, відбивав ся звільна від сьвіта і забував себе, переминяючи ся в образ.

Часом тільки, вдивляючи ся в полотно і викликаючи з нього краски і площі — починав сьпівати якусь дуже давну, зовсім позабуту пісню.

Тодї сусїди говорили до себе: «Ого, вже маляр вие!» То знов уста, з привички починали розмову самі

з собою — і тоді сторожи а, щяк-раз несла пілвечїрок і не могла рішити ся, чи йти чи ні, а коли остаточнє увїйшла, то довго дивила ся в блїде, замарїле лице артиста, який не довіряючи собі, чи є у нього «вєї дома».

Понятте часу майже не істнувало для нього, а простір в дчував тільки як перспективу малярську. Часом пригадував собі, що за вікном є воздух, зимний і сьвіжий, що за камяницею є улиця, а за містом город, в якому він малював так радо.

Тодї вбирив ся і йшов. Але ані людий не пізнавав на улиці, ані не знав, куди іде. Знакомі не могли з ним договорити ся. «Ти хорий, признай ся! — питали ся його. — Так не може бути. Подиви ся, як ти виглядаєш. А чому тебе не можна ніколи застати дома?»

— Йжджу на село, малювати — брехав, щ-би п забути ся товаришів, які тепер наскучували ся йому, як літом хорому мухи.

В городї не міг надивувати ся, де подїли ся квітки, які він малював так недавно і звїдки на їх місци взяв ся білий сніг. Такий цухкий і зимний. Той сніг успокоював його і тверезив так, що Рута вер-

тав до дому, як по купели. Але на завтра, як тільки почав малювати, попадав наново в розстрій. Так ріє образ коштом його сили і життя.

III.

«Подиви ся, як ти виглядаєш!» — пригадували ся йому слова товаришів.

Як сьмішно! Що його може обходити його власний вигляд! Хїба він себе видить? А образ прямо дивить ся на нього, чим раз кращий і чим раз живїший, як живий. Чи не р-зкїш?

І прийшла хвиля, коли Рута почав вірити, що його образ живє.

Ч-муж би не мав жити, коли він перелєв в нього своє власне життє?...

Такою була вона, коли в послїднє говорили з собою. Так відтручувала і горнула до себе, приманчива і страшна, щира і загадочна, як тайна.

«Колись прийду до тебе — казала працюючись на віки. — Прийду як дух і не покину тебе ніколи: Буду водила твоєю рукою і правити буду твоїми гадками, а ти і не побачиш мене».

Так казала і додержала слова. Прийшла. Се прецінь вона, без су-

Тов-а що-до провктованих Поляками утравістичних гімназій. По дискусії, в якій заборали голос пос. Барвінський, др. Коцюба, др. Копаць і багато інших бесідників, збори ухвалили вибрати комісію, яка має до тижня виготовити меморіал в дусі промов виголошених на зборах, с. є против утравістичних гімназій. При тім ухвалено також щоби екзамінатори з рускої мови при іспитах зрілості в середних школах внесли меморіал до кр. ради шкільної проти легковаження рускої мови при тих іспитах. В тій самій справі Р. Тов-а педагогічне внесе від себе другий меморіал. З черги приступлено до вибору нового Виділу до якого вийшли: як голова о. кр. іоанин Гач Чанельський (вибраний одноголосно), а яко виділові п.: Андрій Аляськевич, проф. гімназій; Ольга Барвінська, учит. шк. вправ; Марія Біденка, заст. директорки рускої виділу школи ім. Шевченка; Василь Білецький, проф. гімн.; о. Володимир Ганицький, парох в Рудні; Ілля Кокорудз проф. гімн.; др. Мих. Коцюба, проф. учит. семінарії; др. В. Левицький, проф. гімн.; Микола Мороз, директор шк. вправ, і Ілля Чиж, управ. школи в Клепароні. Зіступниками виділових вибрано: о. Теодора Лежогубського, п. Ілію Стронського, учит. в Зб. Ісках і п. Костя Паньківського, дир. кредит. Союзу. До контрольної комісії вийшли: п. Осип Гриневич, учит. школа в Ірві, п. Кир. Міліцький, учит. в Ширці і п. Дмитро Вовків, управ. школи в Винниках. При точній внесенні та інтерпелляції др. Коцюба поставив внесення, аби Виділ нед. Тов-а скликав анкету для виготовлення підручника до науки анал. ф. а. б. т. в. Внесення ухвалено. В ширшій дискусії порушено також справу службової прагматика для народнього учительства і справу урядової мови в народних шк. Ілля з рускою викладною моноєю і в тих справах ухвалено відповідні внесення. П. кількох інших меншої ваги постулатах до Виділу, як прим. в справі прийнято до буре Тов-а більшого числа учеників і учениць, в справі видаювана учеників з бурси, мав проф. д. Вол. Левицький інтересний відчит про прагматичне примінене здобутків з області хемії і фізики. Сей відчит появив ся друком в «Учителю». Відчитом вчерашано денний порядок зборів, а голова зборів замикаючи наради, полякував присутним за численну участь. Вкінці промовляв ще голова Товариства о. кр. іоан. Чанельський і др. Коцюба.

— **Додаткова іматрикуляція** слухачів львівського університету відбула ся нині перед полуднем. Укр.-руска академічна молодіж, яка в пол. вині грудня м. р. внесла була до академічного Сенату заяву в справі іматрикуляції і в першій резолюції не іматрикульована ся, приступила нині до акту іматрикуляції, розуміз ся, коли, по її бажанню усунено найважнішу перепону, себ то к. рект-ра Фялка. Укр.-рускі академики порішили на оводішній довірчній нараді, явити ся при акті іматрикуляції, але лише в тім случаю приступити до іматрикуляції, коли не буде прийм. кс. Фялка. В противнім случаю академики мали здержати ся від іматрикульованя, а к ж дий з відчитаних мав лише зложити відповідну заяву. В справі інтервенції був опаді пос. Романчук у міністра просвіти д-ра Гартля у Відні, наслідком чого міністер поручив Сенатови, щоби при додатковій іматрикуляції не являв ся

кс. Фялек, але проректор др. Охенковський, аби не дразнити рускої молодіжи. І хоч нині був на університеті кс. Фялек, то — на приказ з Відня — усунув ся в найдалшій кімнати університетської канцелярії, а актовою іматрикуляції проводив проректор др. Охенковський з деканами поодиноких виділів.

Годить ся також зазначити, що при роздачі іматрикуляційних карт студентам філософського виділу, сучасний декан др. Колесса викликавав слухачів в латинській мові, так як се є доси на богословськ. виділі. Довкола університету можна було нині побачити значне число поліції, а недалеко будинку проходжував ся один з комісарів. Мабуть університетські власти побоювали ся чогось зовсім неоправдано, бо наша академічна молодіж не мала навіть думки робити яку небудь бучу на університеті і буде даьше добивати ся своїх прав на львівськ. університеті легальною дорогою. В справі відчитування роти іматрикуляційної присяги також в рускій мові, як дізнаємо ся, внесли рускі академики відклик до адміністраційного трибуналу.

— **Обсада станиславівського єпископства.** Одна з часописий доносить, що у намісника була вчераша депутація з Станиславова, зложена з представителів рускої інтелігенції і духовенства. Її цілею було прискрєнене обсади станиславської єпископської столиці. Депутації проводив адв. др. Добрянський зі Львова. Намісник заявив, що причиною провадки був сумнів, чи рішена посліднім провінціалним синодом засада, що єпископом не може бути вдовець, допускате вільки. Тепер однак — по словам намісника — справа прояснилася ся, що вдовець не може одержати єпископської мітри, тому головна причина усунена і не треба буде тепер довго ждати на остаточне покінчене сеї справи.

— **Надуخته власти жандарма.** Із Стрийціани пишуть до «Діла»: «В парохі Любінці, стрийського повіта, іменно в прилученім Хромогорбі умер у сина Іван Корчинський, громадянин любинецький. А що вийт з Хромогорба зажадав за місце на цвинтарі 10 К а за вступ до «kapliczki» 6 К, то син небіжчика виробив собі в ц. к. старостві дозвіл похоронити батька на кладовищі в Любінцях. Отже для 20. січня місцевий парох провадив тіло небіжчика в похороннім поході з Хромогорба до Любінців. Тимчасом жандарм Томка завів у вийта в Любінцях, ждучи на похоронний похід, і там говорив: «Ja mogę nawet księdza przygwałtować...» Коли похорон наблизив ся до хати вийта, пан жандарм вилетів з хати і уставив шість перед домовиною прибранши марсову мну крикнув: — «W imieniu prawa proszę stać!» Святишник звернув ся до сего Мірсового сина в пікедґавбі і замігив спокійно: «Чи не видите, що я проважу похорон? що священник уряду? і покликав ся на дозвіл ц. к. староства. Все те не помагало! Священник мусів скинути з себе на улици перед ц. к. жандармом богослужебні ризи, відправити хоругви до церкви а домовину з небіжчиком мусів полизити серед дороги...»

— **3 тов-а „Просьвіта“.** Звіт з діяльности головного Виділу за місяць грудень 1903 р.

1) Принято до відомости, що за місяць грудень 1903 р. вийшла книжочка членська про Лисенка і устанавлено єї ціну 30 сот.

2) Принято до відомости звіт деґата п. Тузяка зі стану читальні «Просьвіти» в Мальчицях, пов. Городок, і поручено подане сеї читальні до виділу кравового о безпроцентову позичку до узгляденя.

3) Для школи вправ, школи ім. Шашкевича і школи виділової ім. Шевченка призначено на коляди по 10 К і 10 молитвенників малих.

4) На запрошенє літер.-арт. общ-ства в Київі до участі в ювілею Лисенковім упрощено до заступництва тов-а «Просьвіта» Вл. д-ра Евгена Олесницького зі Стрия.

Принято 125 нових членів. Загалом в році 1903 прийнято 1.203 нових членів.

— **Пожарний „Соніа“ в Дулбах,** стрийського повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Намісництво затвердило вже статут.

— **П. Модест Менціньський,** наш земляк, тенор німецької опери в Ельб-рефельді, заключив умову з інтендантурою королівської опери в Штокгольмі і буде там виступати довший час.

— **В Харкові** святковано онді концертом 35-літній ювілей композиторської творчости Миколи Лисенка. На се свято запрошено ювілята і витано єго оваційно. Програму, зложену з творів Лисенка, виконали оперові артисти і найліпші аматори.

— **Де найбільше золота?** На конгресі американських банкирів, що відбув ся недавно сему в Сан Франціско, предложив директор вашинґтонської дирекції меннїці Роберт цікани поясненя на питанє: в яких державах є найбільше золота? Після звіту п. Роберта в Европі є нагромаджена переважна часть монетарного золота, хоть она сама продукує дуже мало золота. Засоби золота європейських держав були в минулім році ось такі: Франція мала золота за 947 мільонів долларів, Німеччина 763, Росія 746, Англія 528, Австро-Угорщина 283, Італія 191, Іспанія 79, Швайцарія 30, Бельгія 19½, Голляндія 18½, Данія 15½, Швеція 17, Румунія 9½, Норвегія 8, Португалія 5, Сербія 1½, Болгарія 1½, Греція ½ мільона долларів. Загалом вартість монетарного золота європейських держав вносила 3176 мільонів долларів, а в Сполучених Державах ледви 1.277.382.651 долларів. З сего виходить, що Сполучені Держави мають далеко більше золота, чим котра з європейських держав, але за те Европа, взята яко ціість, має єго пінтора разів більше. Золото у всіх інших краях земської кулі, се є в Австралії, полудневій Америці, Індиях, Явані і Африці цінить ся заледви на 479 мільонів долларів.

— **Конкурс** на кілька посад лісничих оголосила Дирекція лісів і дібо скарбових у Львові з речинцем вношеня подань до дня 20. лютого.

Русини! Памятайте на бурсу ім. св. Онуфрея в Ярославі, яка збирає фонди на викинене власного дому.

Посмертні оповістки

— **О. Йосиф Копистинський,** парох в Лежайську, почесний радник єпископської консисторії в Перемишлі, успоків ся дня 20. січня в 50. році житя, а в 26. р. священства. В. е. и.!

мнїву вона! — і артист вдивляв ся в образ, як в живу людину, говорив з ним, пестив ся і любив всєю силою, тугою найбільшої душі.

Особливо під вечір, коли сірий смерк спустив ся на землю, затираючи границі предметів і ріжницї красок, образ виступав з сумерку, як привид.

Здавало ся, що отсе, не на полотні, а посеред комнати сидить молодий чоловік, з опущеними безрадвно руками, з отупілим лицем і з охлялим тілом. Видно, постигло його янесь велике нещастє і якийсь важкий удар стрівив його.

І здавало ся, що до нього підходить не на об. азї а з угла комнати дївчина і причаюдо чудового тіла, всєю прелестю своєї краси мавить його і намовляє до життя. У руках держить веселку і граєть ся вїною, перекидаючи єї з долонї на долоню.

В очах у ньої ціла вселенна зьвізд, ціла безодня думок, ціле небо розкоші і щастя.

Такою були для нього, коли перед шлюбом видїв єї в останнє, такою з'явила ся тепер і такою останє на віки.

Мивати будуть літа, облетить неодна зелене листє і неодні паху-

чі квітки повернуть ся в болото, а вона останеть ся такою, як є, незамінною, як одна з найкрасших гадок всеміра і як один з найкрасших творів вічно творячої сили.

Чимже він проти ньої, чим його нужденне, видїле тіло проти того чуда краси? Навіть думати не варто.

«Як ти виглядаєш?» — гоміили йому слова товаришів. — То не може бути, ти сповняєш самовбийство!»

«Самовбийство?» — говорив вдивляючи ся в образ, якби від нього дожидав відповіді. «Ні! Я лиш переливаю життя з одної форми в другу, безмежно кращу і тривкійшу. Прецінь я живу в тому образі і жити му, хто знає, як довго. Мої думки, мій талант, мов почуттє краск, світла, предметів, краси тривати муть в тім творі безмежно довше, як в мойому дряхлому тілі.

І кілько разів умне а чутливе око діткнегь ся мого образу, тільки разів оживу я перед ним з цілою моею душею, з моім розуміннем краси і штуки, з моею любовю.

«З моею любовю» — повторив глухо, онускаючи голову на холонді груди.

«З любовю...» — повторили стїни.

IV.

Не чув як за вікнами почав лютувати грудень, як пускав на землю вітри, мов стадо голодних собак, як сипав снігом і палив морозом.

Не видїв, як його вікно замурувало ся квітками, а комнату наповнило зимно, стужа і така якась пустка, як би ту нічого живучого не було. Не видїв, що діяло ся докола нього та зате незвичайно ясно дивив ся у своє власне нутро. І дивував ся, як він міг бути колись вільним, як тепер. Як він міг завидувати, ненавидіти, дерти ся о хліб і значинє.

Прецінь то таке низьке і погане!

В такі хвилі докладно видїв себе колись а нині.

Пригадував собі, як дитиною вуглем чорнив стїни і за те його били; як пасучи товар вдивляв ся на небо, або на річку, що вила ся в долині, а товар робив шкоду і його знова били; як в школі замість писати мертві чїла, рисував живого учителя, за щї його, розумієть ся, також били.

Потім прямо з села дістав ся до академії.

До нинї чув, як той новий, чужий, незрозумілий для нього світ бив його погордою, глумом, або лицемірством. Не знав, як стати, як говорити, кому вірити... Потім привик і до нього привикли. Хвалили навіть, що має хист і що є в ньому свіжість первісного чоловіка.

Дївчата любували ся його несмілостю, щирістю і тими діточкими рум'янцями, що горіли на його лиці.

І вона також...

А потім вийшла за муж за иншого...

Що він перебув тоді, того ніхто не знає...

А нинї чув, що инакше не могло прецінь бути. Не могла чекати на його славу, пошї і гроші. А хотьби навіть щатє всьміхнуло ся до нього скорше, як всьміхаєть ся до таких, як він, хотьби оженив ся з ньою, чи було би то лучше; як є? Чи була-б вона йому такою, як тепер, такою недостижимою, незбагнатою, дорогою?

...Дивно, як самолюбними бувають инодї люди!

(Дальше буде).

- О. Іван Дрималик, парох в Волоці, мокряньского деканата, поч. радник еписк. перемиської консисторії з крилошанськими відианами, упокоївся 1. с. м. в 84. році життя, а в 58. році святаго св. в. п.!

Телеграмм

з дня 3. лютого.

Будапешт. Міністри Тіса і Нігірі ввійшли до Відня.

Відень. Цілово-торгова конференція покінчила вчера наради над торгов. договорами; знова збере ся доперна тоді, коли оба правительства приймуть її предложеня.

Відень. Slovan доносить, що перед членами австрійської делегації підчас дискусії над матеріялом на нові армати затаєно дуже важний факт, іменно, що в арсеналах находит ся вже п'ятьсот готових бронзових армат, котрі зроблено без дозволу делегації.

Царгород. Новий поділ військової служби має вийти в житє з початком нового турецького року, се в-дня 14. марця с. р. Весь хосен з сеї реформи буде такий, що в случаю мобілізації більше баталіонів буде до диспозиції.

Царгород. По інформаціїм Порти Сарафов закупив 7000 старих карабінів в Італії.

Амбасадори держав подали до відомости Порти імена помічників команданта жандармерії в македонських округах. Є ними гр. Саліс і генерал Шостак. Завтра представлять їх великому кезирови і міністроу внутрішних справ.

Конкурс.

Позаяк дотеперішня сокільська ноша показала ся за мало практична а що важніше за дорога, проте Старшини «Соколів» порішили ю змінити так, щоби кроем відповідала більше цілям руського сокільства, а ціною етасась приступною для найширших кругів руської суспільности.

В цілі одержання відповідного ваору розписує ся отсим конкурсом.

Вимоги отсі:

1) Ціна цілого одягу не може переносити суми сорок корон. В ціну не входить видаток на черевики.

2) В случаю предложеня вищої обуви до одягу а не черевинок, мусить ціна обуви містити ся в загальній квоті призначеній на цілий одяг.

3) Крій і окраси одягу мають бути примінені до мотивів руського народу.

4) Взір має получить красу в повагою і практичностю.

5) В конкурсї можуть убігати ся і нечлени Товариства.

6) Моделі довільної величини або кольоровані проєкти (рисовані), просять ся надсилати на адресу: Товариство «Сокол» (Мундутова Комісія) у Львові, Підвале 7. до кінця марта 1904, означені якимсь кличем і з докладною адресою в запечатаній кверті. До проєкту долучити належить крій і докладний кошторис.

7) Прєкты нагороджені стіють ся власностию «Сокола» а не прийаті можна собі відобрати в «Соколі» до кінця червня с. р.

8) Нагороди за три найліпші проєкты виносять: перна сто корон, друга шістьдєсят корон, трета сорок корон.

9) Склад оціночної Комісії буде оголошений при кінци марта с. р.

Львів, 29. с чня 1904.

Товариство «Сокол» у Львові.

А. Вудзиновский, голова.

Денис Кушка, сираник.

Фахово рілньича часопись

„ГОСПОДАР“

(Перемишль, Побереже ч. 1)

зачала з 1904. р. семий рік свого видавництва. Виходить щомісячно в 16 сторонах битого друку, містить короткі, точно оброблені відомости з найновіших практик господарских (до 20 статей в році), приміненіх до потреб меншої посеібности і коштує в дорожї передплати дві корони річно.

Студент філософії

пожує лекції у Львові.

В. Гладкий,

Львів, Арсенальска ч. 2, I пов.

Всілякі

КУПОНИ

вилісовані

цінні папери

виплачує без потручення
провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

1/2 кілюгр.

гусячого піря

лише 60 кр.

Се гусяче піре є сіре, зовсім нове, лєте рукою, готове до ужитку; 1/2 кілюгр. коштує лише 60 кр.; ліпшої якості лише 70 кр. Пробні пакки п'ять-кілюві висулає поштою за посліплатою

I. Краса, торгоуля пірем,

в Сміхові коло Праги (750).

(I. Krasa, Bettfedernhandlung

in Smichow bei Prag (750)).

Виміна дозволена. — Прошу о точну адресу.

79(1)

Розклад поїздів заліничих обовязуочий від 1-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова		
посп.	посп. особ.			посп.	посп. особ.			
приходить	відходить			о годінні	о годінні			
1-30	8-10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	8-22	до Сувави, Жидачова, Кересмезе, Потуттор				
	8-20	з Чернівців, Галаці, Чорткова, Калуша	6-30	до Підволочиск (Київ), Бродів дв. головний				
	8-50	з Соваля, Гали руської	6-43	дв. Підзамче				
	7-55	з Самбора, Хирова	6-45	до Лавочного (Пешту), Борислава, Дрогобича				
	7-55	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8-25	8-35				
	7-45	на дв. головний	2-50	до Кракова, Відня, Праги, Берлина				
	7-45	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		9-05				
	7-55	з Кракова, Відня, Праги, Берлина		до Лавочного, Хирова, Калуша				
	8-05	з Стрия		9-5				
	8-25	з Рипшева, Любачева		до Самбора, Хирова				
	11-15	з Станислава на (Кересмезе, Потуттор)		9-40				
1-10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава		до Беліци, Соваля, Любачева					
2-15	з Підволочиск, Коничинців на дв. Підзамче		10-35					
	на дв. голов.		до Чернівців, Потуттор, Делятина					
	2-30	на дв. голов.	2-40					
1-40	4-35	з Стрия, Хирова, Борислава	10-57	до Тернополя, Потуттор, дв. го ований				
	5-6	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підзамче	3-5	дв. Підзамче				
	5-0	" " " " " " " " " " " "	3-25	до Стрия, Хирова, Борислава				
	5-20	з Яворова	3-40	до Рипшева, Любачева				
	5-0	з Чернівців, Іжани	3-40	до Самбора, Хирова				
	5-55	з Кракова, Відня, Праги, Берлина	3-50	до Яворова				
Ніч			Ніч					
8-20	з Яворова		12-45	6-05	до Станиславова, Жидачова			
8-40	з Чернівців, Бунарешту			6-15	до Кракова, Відня, Берлина, Варшави			
9-50	з Кракова, Відня, Берлина, Ясла Римаюова			6-51	до Яворова			
10-0	з Самбора, Іжани			6-40	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова			
10-02	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підзамче			8-05	до Соваля, Гали руської			
10-0	на дв. голов.			9-01	до Підволочиск, Бродів гол. дворець			
10-40	з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша			9-20	дв. Підзамче			
3-9	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче			2-51	10-42	до Іжани, Чорткова		
3-30	на дворець головний				10-5	до Кракова, Відня, Варшави, Праги		
					11-00	до Підволочиск, Бродів дв. головний		
					11-24	" " дв. Підзамче		
					11-05	до Стрия		
					11-11	до Жовки (лише що неділя)		
					4-10	до Кракова, Відня, Праги, Самбора		

ЗАМІТКА: Пога нічна числїть ся від 6. години вчером до 5. години 59 минут рано.

Час середно-європейскї рікнїть ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 ми. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. заліничї державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє пояснєнь в справах заліничих, продає білетї несакого рода і роз'ядї їади.

Запросини до передплати.

Перший руский ілюстрований

КАЛЕНДАР МУЗИЧНИЙ

НА Р. 1904.

в богатим і одяским в своїм родї додатком літературним опустить незадовго прасу друкарську.

Число примірників обмежене на число передплатників.

Передплата 2 К 10 с (вже з оплатою пошти).

Замовляти Календар музичний можна ще до кінця сего місяця, надсилаючи поштовий переказ під адресою: Р. Зарицкий, у Львові, ул. Коперника ч. 16, I пов.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Від 1. до 15. лютого 1904.

Нова

величава

програма!

Щоденно о 8. год. вечер представлєнє. В неділю і свята 2 представлєнє о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що п'ятницї High-Life представлєнє. Білетї вчасніше можна замовляти і набути в конторї Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Християньскї Календар МІСНОПАРЯ

на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст богатий, ілюстрації гарні. При закупи більше примірників вельми значний опуст. Вислєє лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василія В. в Жовкві.*

ЕКОНОМІСТ

місячник економічно-господарский, орган стоваришень заробкових і господарских, почав виходити у Львові під редакцією д-ра Михайла Коцюби і Костя Пальківського. Річно коштує 5 К. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Ринок 10.